

Τα μυστικά των μαθηματικών τύπων

Τελευταία γίνεται αρκετός θόρυβος για την ορθότητα των μαθηματικών τύπων που χρησιμοποιούνται σε διαγωνισμούς. Είναι τελικά σωστοί; Οι υποθέσεις πάνω στις οποίες στηρίζονται είναι ρεαλιστικές; Μήπως ανοίγονται "παραθυράκια" και δίνεται το περιθώριο σε κάποιες εταιρίες να "παίξουν" με τον τύπο και να κερδίσουν μια δουλειά σε βάρος άλλης εταιρίας;

Στη συνέχεια θα παραθέσουμε μια σειρά από απλούς συλλογισμούς.

Ένας από τους τύπους που συχνά χρησιμοποιείται σε ανοικτούς ή κλειστούς διαγωνισμούς στους οποίους το κριτήριο είναι η συμφερότερη προσφορά είναι:

$$SB = \beta_1 * T_x / T_{max} + \beta_2 * K_{min} / K_x$$

Όπου:

SB: Συνολική Βαθμολογία

β_1 : Συντελεστής βαρύτητας των τεχνικών / ποιοτικών χαρακτηριστικών

T_x : Τεχνική Βαθμολογία της εταιρίας x

T_{max} : Μέγιστη Τεχνική Βαθμολογία

β_2 : Συντελεστής βαρύτητας του κόστους (ή μιας συνολικότερης Οικονομικής Προσφοράς)

K_{min} : Ελάχιστο προσφερόμενο κόστος

K_x : Το κόστος στο οποίο χρεώνει η εταιρία x

Έστω ότι κάνουμε μια προμήθεια όπου:

β_1 : 0,6

T_{max} : 100

β_2 : 0,4

Οι παραπάνω τιμές είναι αρκετά συνηθισμένες στην αγορά.

Εφόσον ο διαγωνισμός είναι ανοικτός ή κλειστός, οι συμμετέχοντες οφείλουν να υποβάλλουν τις οικονομικές τους προσφορές σε έναν φάκελο και η επιτροπή αξιολόγησης θα ανοίξει ταυτόχρονα όλους τους φακέλους.

Εδώ λοιπόν βρίσκεται το μεγάλο μυστικό!

Ενώ η επιτροπή δικαίως προσπαθεί να εξασφαλίσει το αδιάβλητο της διαδικασίας, στη πραγματικότητα αλλοιώνεται το αποτέλεσμα από την παραδοχή ότι όλες οι τιμές υποβάλλονται ταυτόχρονα -άρα δεν επηρεάζονται μεταξύ τους-, ενώ το K_{min} λες και καθορίζεται μαθηματικά στη στιγμή μηδέν της διαδικασίας.

Συγκεκριμένα, ας παρακολουθήσουμε το επόμενο παράδειγμα:

Προσφορά εταιρίας A:

$T_x = 100$ (όπως καθορίστηκε από την επιτροπή τεχνικής αξιολόγησης)

$K_x = 700.000$ Ευρώ

Προσφορά εταιρίας B:

$T_x = 90$ (όπως καθορίστηκε από την επιτροπή τεχνικής αξιολόγησης)

$K_x = 590.000$ Ευρώ

Οι βαθμολογίες των εταιριών όπως προκύπτουν από τον παραπάνω τύπο αξιολόγησης είναι:

Εταιρία A: $\Sigma B = 0,937$

Εταιρία B: $\Sigma B = 0,940$

Αν λοιπόν η επιτροπή δεν είχε άλλες προσφορές, τότε η προσφορά της εταιρίας B κρίνεται καλύτερη από την αντίστοιχη της A και κατακυρώνεται σε αυτήν ο διαγωνισμός.

Έστω λοιπόν ότι υπάρχει και η εταιρία Γ της οποίας τα χαρακτηριστικά είναι:

$T_x = 70$ (όπως καθορίστηκε από την επιτροπή τεχνικής αξιολόγησης)

$K_x = 420.000$ Ευρώ

Η τελευταία τιμή του K_x αλλάζει τη τιμή του K_{min} σε 420.000 Ευρώ και οι νέες συνολικές βαθμολογίες διαμορφώνονται ως εξής:

Εταιρία A: $\Sigma B = 0,840$

Εταιρία B: $\Sigma B = 0,825$

Εταιρία Γ: $\Sigma B = 0,820$

Επομένως, ενώ η προσφορά της εταιρίας Γ δεν είναι ανταγωνιστική ως προς τις προσφορές των εταιριών A και B, εν τούτοις αλλάζει τη σειρά μειοδοσίας κι ενώ μέχρι τώρα η προσφορά της εταιρίας B εθεωρείτο καλύτερη αυτής της A, ξαφνικά, με την παρεμβολή άλλης εταιρίας, η προσφορά της A θεωρείται καλύτερη!

Η εταιρία A θα μπορούσε λοιπόν μέσα σε συγκεκριμένα όρια (καθορίζονται από τους συντελεστές βαρύτητας και τα αποδεκτά όρια βαθμολογίας και κόστους) να υποβάλλει προσφορά μέσω μιας εταιρίας Γ και να αλλοιώσει το αποτέλεσμα του διαγωνισμού.

Η πρόταση της cosmoONE πάνω σε αυτό το πρόβλημα είναι απλή και ξεκάθαρη:

Οι ανοικτοί και οι κλειστοί διαγωνισμοί μπορούν να οδηγήσουν σε λανθασμένα αποτελέσματα.

Οι διοργανωτές οφείλουν να επιδιώκουν την πραγματικά συμφερότερη προσφορά. Το T_{max} και το K_{min} πρέπει να καθορίζονται πριν την έναρξη των διαπραγματεύσεων.

Το K_{min} μπορεί να οριστεί ως η τιμή εκκίνησης της διαπραγμάτευσης ή η ελάχιστη οικονομική προσφορά εφόσον αυτές έχουν υποβληθεί πριν τις διαπραγματεύσεις ως RFQ.

Προτείνεται επιπλέον η μετονομασία του K_{min} σε K_0 προς αποφυγή παρερμηνειών.